

Digitaidot haltuun- hankesuunnitelma

Digitaidot haltuun -hanke on koulutushanke, jonka tavoitteena on

- 1) kehittää Rantasalmen kuntalaisten digiosaamista ja lisätä digirohkeutta ja tätä kautta
- 2) parantaa valmiuksia turvalliseen ja vastuulliseen sähköiseen asiointiin,
- 3) antaa digitehokuutta työelämässä ja yhteisöissä toimimiseen ja
- 4) edistää näin osaltaan kuntalaisten tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnan digitaitovaatimusten suhteen.
- 5) ehkäistä digisyrjäytymistä ja luoda valmiuksia digivertaisukseen
- 6) vahvistaa alueen asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä
- 7) järjestää kaikille paikkakuntalaisille avointa ja maksutonta lähikoulutusta Rantasalmen kirkonkylällä ja neljällä kylällä kahden lukuvuoden aikana yhteensä 12 kurssia. Koulutukset koostuvat aloitteleville ja edistyneemmillekin digiosaajille suunnatusta koulutuksesta.
- 8) Hankkeella tavoitellaan 250 kuntalaisen digitaitojen kehittämistä.

Hankkeen toteutusaika on 1.1.2026-31.12.2027 ja sen hallinnoi Rantasalmen kunta. Hankkeen toteutusalue on Rantasalmen kunnan alue. Koulutusyhteistyökumppanina hankkeessa toimii Sami-Palvelut Oy. Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat edustukset Rantasalmen kunnasta ja Sami-Palvelut Oy/ Ammattiopisto Samiedusta rahoittajan edustuksen lisäksi. Hankkeen kokonaisbudjetti on 50 185,40 euroa.

Hakijan esittely ja hankkeen resurssit

Rantasalmen kunta hallinnoi hankkeen ja koulutusyhteistyökumppanina hankkeessa toimii Sami-Palvelut Oy, joka on Itä-Savon koulutuskuntayhtymän omistama Samiedun tytäryhtiö. Rantasalmen kunta toteuttaa hankkeen hallinnoinnin ja Sami-Palvelut Oy toteuttaa hankkeen koulutukset. Markkinointia ja viestintää voidaan tehdä yhteistyössä. Hallinnoijan työpanos rakentuu hyvinvointijohtajan ja markkinointi- ja viestintäkoordinaattorin työpanoksesta. Sami-Palvelut Oy osoittaa hankkeelle kouluttajat yhteensä 0,164 htv kahdelle lukuvuodelle. Kouluttajat ovat Ammattiopisto Samiedun opettajakuntaa ja kurssien sisällöt räätälöidään asetettujen tasojen mukaisesti. Rantasalmen kunta vastaa hankkeen omarahoitusosuudesta 100 %. Yhteistyö- ja tuensiirtosopimukset ovat liitteenä.

Hankkeen tarve, tausta, kohderyhmä, hyödynsaajat ja toteutusalue

Digitaitojen kehittämistarve, johon liittyy hyvin matalan kynnyksen osallistumismahdollisuus ja käytännönläheinen lähiopetustapa, on noussut vahvasti esille erityisesti iäkkäämpien väestöryhmien osalta, mutta myös nuorten ja työikäisten sekä yritysten henkilökunnan osaamisen kehittämisessä. Kunnan tarjoama digituki kirjaston henkilökunnan toimesta on vuosittain paikannut osaamistarpeita reilulle 100 kysyjälle kuntakeskuksessa.

Rantasalmi kuuluu vapaan sivistystyön osalta Järvi-Saimaan kansalaisopistoon. Kurssitarjontaa on jouduttu sopeuttamaan viime vuosina kovalla kädellä rahoituksen vähentyessä ja digitaitojen kehittämiseen liittyvää tarjontaa ei ole ollut tai ole tulossa paikallisesti, eikä muidenkaan opiston toimialueen kuntien kurssitarjontaan. Kunnalla ei tällä hetkellä ole taloudellisia edellytyksiä hankkia vastaavanlaista koulutusta ilman hankerahoitusta. Vastaavanlaista hanketta tai toimintaa

ei kunnalle ole myöskään tarjottu lähialueella. Yhdistysten aktiivisille toimijoille on järjestetty täsmätietoiskuja mm. lähellä.fi -palvelun tai seutukunnan tapahtumakalenterin käyttöön muun yhteisen kokoontumisen yhteydessä.

Sähköiset palvelut osaltaan lisääntyvät ja kehittyvät jatkuvasti, ja niiden käyttöön tarvittavien laitteiden, sovellusten ja ohjelmistojen haltuun ottoon tarvitaan koulutusta hyvin käytännönläheisesti ja lähiopetuksena. Verkkokurssille on helpompi osallistua, kun perusvalmiudet ovat vahvemmin hallussa. Digitaitojen hallinta tukee sujuvaa arkea eri ikäisille.

Tarpeen pohjalta on käyty hankeneuvotteluja Sami-Palvelut Oy:n kanssa ja päädytty hankkeistamaan yhteistyössä koulutushanketta. Hankkeen toteutusalue on Rantasalmen kunta, kuntakeskus ja valitut kylät. Kyseessä ei ole tutkintoon johtava koulutus, vaan arkielämän digivalmiuksia edistävä koulutus.

Hanke on avoin ja maksuton kaikille digitaitojensa kehittämistä kiinnostuneille rantasalmelaisille ikään katsomatta niin aloittelevien ja edistyneempien asukkaiden opetusryhmissä. Hanke on tarkoitus jalkauttaa kuntakeskuksen lisäksi myös kylille, joilla on käytettävissä kylätalo, jossa koulutuksen järjestämiselle on riittävät puitteet. Kylät ovat Tuusmäki, Kolkontaipale, Tiemassaari ja Hiltula. Kylät sijaitsevat eri puolilla kuntaa. Kuntakeskuksessa koulutus on tarkoitus järjestää kunnanvirastolla kokoustiloissa. Digitaitojen kehittämiseen osallistumisesta hyötyvät koulutuksiin osallistujat ja heidän vaikutuspiirinsä.

Koulutusyhteistyökumppanilla on vahva koulutushanketausta ja he hyödyntävät koulutusten sisällöntuotannossa aikaisemmista hankkeista saatua kokemusta.

Hankkeen laajempi viitekehys

Hanke liittyy läpi eritasoisten strategioiden kulkevaan palveluiden ja toiminnan digitalisaation edistämiseen ja erityisesti kehityksessä mukana pysymiseen, digisyrjäytymisen ehkäisyyn ja tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämiseen digiosaamista tukemalla. Hanke tukee myös hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

CAP-suunnitelman 8.5 Digitalisaatiostrategia on ylemmän tason liityntäkohta. Etelä-Savon maakuntastrategia 2030 nojaa vahvasti digitalisaation ja sen hyödyntämisen osaamisen kehittämiseen ja tätä kautta tulevaan erikoistumiseen, kilpailuetuun ym. SavonLuotsi -Leaderin strategiassa vahvimmat liittymäkohdat ovat 5.1. Kestävät, älykkäät ja osallistuvat yhteisöt ja tämän alakohta 5.2.1. Aktiivisuuden ylläpito yhteisöissä, yhteisöllisyys. Hanke tukeutuu myös Rantasalmen kunnan voimassa olevaan kuntastrategiaan 2022-2025, jonka tavoitteina ovat mm. kuntalaisten omatoimisuuden ja aktiivisuuden edistäminen ja yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen. Kunta on satsannut vuosia digitaalisten yhteyksien kehittämiseen alueella ja sähköisten palveluiden kehittämistoiminta on jatkuvaa. Kunta on myös omassa toiminnassaan resursoinut digitukitoiminnan kehittämistä ja tähän liittyen hankkeella haetaan kokonaisvaltaista kehittämisponnistusta osaamisen lisäämiseen yhteisössä.

Sami-Palvelut Oy:n missiona on Etelä-Savon alueen elinvoimaisena pitäminen. Osakeyhtiön tehtävänä on tarjota alueella laadukkaita osaamisen kehittämisen palveluja, kouluttaa uusia osaajia, edistää työllisyyttä, tehdä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa ja varmistaa jatkuva dialogi työelämän kanssa.

Hankkeen toteutus, aikataulu ja riskit

Hanke on tarkoitus toteuttaa kaksi vuotisen ajan 1.1.2026-31.12.2027. Tänä aikana hankkeen koulutus voidaan ajoittaa kahdelle lukuvuodelle siten, että lukuvuodessa on kaksi vastaavaa kurssia syksyllä ja keväällä kirkonkylällä ja kahdella hankkeeseen valitulla kylällä. Seuraavana vuonna kylät vaihtuvat ja kuntakeskuksen molemmat kurssit alkavat uudestaan. Kurssia voi näin ollen suorittaa kerralla tai itselle sopivissa osissa.

Sami-Palvelut Oy toteuttaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ostopalveluna koulutukset. Koulutukset toteutetaan lähiopetuksena. Koulutusten alussa ja lopussa tehdään kysely, jolla kartoitetaan lähtötaso ja koulutuksen jälkeinen osaamisen taso ja palaute koulutuksesta. Palaute käsitellään ohjausryhmässä.

Kunta vastaa hankkeen hallinnoinnista, markkinointia ja viestintää tehdään yhteistyössä Sami-Palvelut Oy:n kanssa.

Suurin riski on, ettei kursseille tule riittävästi osallistujia ja hanketta joudutaan supistamaan kesken kauden. Muut riskit liittyvät kunnan ja Sami-Palvelut Oy:n hankkeeseen sitoutetun henkilöstön pysyvyyteen. Riskejä hallitaan hyvällä tiedotuksella, markkinoinnilla ja organisaatioiden omilla sijaistus- ja rekrytointitoimintatavoilla. Sami-Palvelut Oy minimoi riskin varmistamalla sijaisuudet jo ennen hankkeen alkamista.

Hankkeen tavoitteet, tulokset, vaikutukset sekä seuranta ja raportointi

Hankkeen tavoitteena on kehittää Rantasalmen kuntalaisten digiosaamista ja lisätä digirohkeutta ja sitä kautta parantaa valmiuksia turvalliseen ja vastuulliseen sähköiseen asiointiin ja antaa digitehokuutta työelämässä ja yhteisöissä toimimiseen sekä edistää näin kuntalaisten tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnan digitaitovaatimusten suhteen. Hankkeen tavoitteena on myös valitulla toimintatavalla vahvistaa alueen asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Hankkeen tavoitteena on järjestää lähikoulutusta Rantasalmen kirkonkylällä ja neljällä kylällä kahden lukuvuoden aikana. Koulutukset koostuvat aloitteleville ja edistyneemmille digiosaajille suunnatusta koulutuksesta. Hankkeella tavoitellaan 250 kuntalaisen digitaitojen kehittämistä. Kursseja järjestetään neljä lukukaudessa ja hankkeen aikana yhteensä 12. Yhden kurssin kesto on 10 * 2 tuntia yhteensä 20 tuntia ja koulutusta tavoitellaan annettavan yhteensä 240 tuntia.

Hankkeen tulosten, digiosaamisen ja sitä myötä digirohkeuden kasvun odotetaan näkyvän kuntalaisten yleisen hyvinvoinnin lisääntymisenä arjen asioinnin sujuvoituessa, digisyrjäytymisen vähentymisessä, digivertaistuen kasvussa, yhteisöjen toiminnan kehittymisessä ja jatkuvuudessa sekä työelämän tuottavuudessa ja työllisyyden suotuisassa kehityksessä. Hankkeen toteutustapa, lähikoulutus, tukee myös osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja myös tätä kautta osallistuvien hyvinvointia sosiaalisen kanssakäymisen kautta. Hanke toimii mallina myös muille julkisen sektorin toimijoille, jotka pohtivat ratkaisuja digiosaamisen kehittämiseen.

Tuloksia voidaan seurata pitkällä jännteellä osin tilastoista, mutta tehokkaimmin henkilökohtaisin kyselyin ennen ja jälkeen koulutusten. Taitojen kasvun odotetaan näkyvän myös kirjaston digituen

tarpeen vähenemisenä. Kirjaston digituen käyttömäärä raportoidaan vuosittain kunnan tilinpäätökseen liittyen.

Hankkeen seuranta ja raportointi toteutetaan kalenterivuosittain väli- ja loppumaksatusten yhteydessä ja ohjausryhmän kokouksissa.

Hankkeen viestintä ja tiedottaminen

Hanketiivistelmä kuvataan kunnan verkkosivuille hankeosion alle ja yhteistyökumppanin oman verkkosivuston mahdolliseen hankeosioon. Hankkeesta tiedotetaan kunnan omissa kanavissa ja yhteistyökumppanin kanavissa, ja tarjotaan tiedotteita lehtiin ja yhteistyökumppanin omaan julkaisuun. Hankejulistte on nähtävillä kunnanvirastolla. Hankeviestinnässä kerrotaan hankkeen saamasta rahoituksesta ja vaaditut logot ovat esillä hankkeessa tuotettavassa materiaalissa. Hankkeen potentiaalisille asiakkaille viestitään paikallislehdessä, suorilla viesteillä, yhdistysten kautta ja infotilaisuuksin. Koulutuksen kurssisisällöstä tehdään jaettavissa oleva esite. Hankeviestintää tekee hankkeelle hallinnoijan markkinointi- ja viestintäkoordinaattori.

Toiminnan jatkaminen ja tuen kohteen ylläpitosuunnitelma

Koulutus antaa kahden vuoden aikana perusvalmiuksia koulutukseen osallistuville, jotka voivat toimia vertaistukena toisilleen. Digitukea annetaan jatkossakin kirjastolla pienimuotoisesti ja erillisteemaisia täsmäkoulutuksia voidaan järjestää kunnan toimesta tai ohjata verkkokoulutuksiin. Syntyvä yhteistyömalli kunnan ja koulutusorganisaation välillä vahvistaa yhteisiä toimintamuotoja koulutustarpeiden ratkaisemisessa myös jatkossa.

Ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomiointi ja kestävän kehityksen edistäminen

Hanke voitaisiin toteuttaa verkko-opetuksen kautta, joka olisi hiilineutraalein vaikutuksiltaan, mutta sillä ei päästäisi toivottuun lopputulokseen. Lähiopetuksella voidaan osaltaan vähentää liikenteestä aiheutuvia päästöjä, kun asiakkaiden ja kouluttajien kulkemat matkat koulutuspaikkaan ovat kohtuullisia ja koulutuspaikat ovat osin hajasijoitettuna kylille. Koulutustaholla voi olla opettajien käyttöön tarjottavana sähköautoja.

Hankkeen myötä edistyvät digitaidot osaltaan vähentävät esim. matkustustarpeita, kun sähköisiä palveluita opitaan hyödyntämään monipuolisemmin.

Hankebudjetti 1.1.2026-31.12.2027

HANKKEEN VARAT	
Leader-tuki 90 %	45166,86
Omarahoitusosuus 10 %	5018,54
Rantasalmen kunta	
yhteensä	50185,4

Palkka	
Hankevastaavan palkka (40 tuntia), hyvinvointijohtaja	1340
Tiedottaja-markkinointivastaavan palkka (20 tuntia)	420
Sivukulut Hyrrä 39 %	686,4
yhteensä	2446,4

Muut kulut	
koulutustilavuokrat (kylätalojen vuokrat)	2500
itse järjestettävien kokousten kulut (ohjausryhmä)	100
toimistokulut; kopiot	100
yhteensä	2700

Ostopalvelut	
Yhteistyötoteuttajalta ostettavat koulutuspalvelut	40539
markkinointi ja tiedotuskulut, lehti-ilmoitukset ym.	4500
yhteensä	45039

Hankesuunnitelman liitteet

Yhteistyösopimus ja tuensiirtosopimus